

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemani veljaja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemani veljaja: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljaja 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljaja trisporna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 22.

V Ljubljani, v sredo 28. januarja 1885.

Letnik XIII.

Grof Hohenwart pa državni zbor.

Z Dunaja, 27. januarja.

V zadnjem svojem spisu o važnosti grofa Hohenwarta sem rekel, da si državnega zbora brez grofa Hohenwarta ne moremo misliti. Pokazalo se je, da ravno tako sodi večina državnega zbora. V nedeljo, 25. t. m., sošel se je prvič po praznikih Hohenwartov klub, da pretresa pristojbinsko postavu. Starosta in predsednik klubov, baron Ignacij Giovanelli, bil je naprošen, da pri tej priliki v imenu kluba grofu Hohenwartu čestita k važni in preimennitni službi, ki so mu jo cesar podelili, ob enem pa ga naprosi, da naj ne zapusti državnega zbora, ampak še naprej ostane poslanec. Baron Giovanelli je izvrstno rešil svojo nalogo. Povdarjal je dosedanje previdno in krepko vodstvo klubovo, ter omenjal, kako je bil vsikdar pripravljen po svoji najboljši moči podpirati potrebe posameznih dežel. Rekel je nadalje, da cela desnica, ja celi državni zbor v njem vidi in čišla svojega pravega voditelja, ter je hvalno omenjal njegove državniške izurjenosti, politične skusenosti in previdnosti, ki se je potrdila o najtežavnih prilikah in okoliščinah državnega zbora. Toda slišali smo, nadaljeval je primeroma Giovanelli, da hočete sedaj državni zbor zapustiti in se ne dati več voliti za državnega poslanca. Vemo sicer, da Vas bodo cesar precej poklicali v gospodsko zbornico, in da Vam tudi tam samo po sebi pripade glavno vodstvo in prva beseda. Vendar je velik razloček, ali sedite v gospodski zbornici, ali pa v zbornici poslancev. Omenjal je potem, kako silno silno je zlasti za klub desnega središča potrebna njegova oseba, brez ktere bi moral ta klub razpasti. Ker druge klube državno-zborove večine vežejo tesne vezi ene in iste narodnosti, enih in istih deželnih koristi, ker so vsi poslanci ene dežele. V Hohenwartovem klubu so združeni poslanci raznoterih dežel od Predarelske tje do Bukovine in od Kotora do gorenje avstrijskih planin. Različni so po narodnosti, različni po deželnih koristih, in vez med njimi je le oseba g. predsednika, ki ima med vsemi toliko

veljave in zaupanja, da so se brezskrbno izročili njegovemu vodstvu. Druzega moža ni v celem našem zboru, ki bi imel toliko veljave in zaupanja in bi ga mogel nadomestovati, zato bi bila za državni zbor in zlasti za klub desnega središča neizmerna zguba, ako bi grof Hohenwart zapustil zbornico poslancev. Zato ga v imenu kluba prosi, naj ne odloži zaradi nove svoje službe državnega poslanstva, ker če se ta služba strinja z delovanjem v gospodski zbornici, potem gotovo tudi ne more biti v nasprotju z državnim poslanstvom, ker je naloga in veljava gospodske zbornice v postavodajstvu ena in ista z zbornico poslancev.

Grof Hohenwart bil je videzno ginjen od besed, ki jih je v klubovem imenu govoril stari Giovanelli. Odgovarjal je, da je vsa ta pohvala opravičena le v tem oziru, da je gotovo vselej imel dobro voljo. Povedal je, da je res sklenil nič več ne sprejeti državnega poslanstva, ker se po njegovem mnenju nova njegova služba s poslanstvom ne strinja. Še bolj kakor to pa ga je k temu sklepu pripravila volja, spolnovati svojo dolžnost. Ako je on prevzel novo službo, prevzel jo je s trdno voljo, da jo hoče po svojih močeh vestno opravljati. Predsednik najvišjega računskega dvora pač lahko vse delo prepušča drugim, sam pa živi brezskrbno, pa kaj takega se gnjusi njegovemu značaju, on hoče tudi sam delati, kolikor more. Omenjena služba pa, ako jo hoče kdo vestno opravljati, naklada toliko dela, da mu časa za druge opravke ne ostaja. Dokler trpi državni zbor, to je skoraj pet mesecev, bi se pa ne mogel prav nič pečati s svojo pravo službo, in zato je sklenil, da ne bode več sprejel poslanstva. Vendar si pa hoče reči še enkrat dobro pomisliti in se posvetovati z merodajnimi krogi, in potem bo gospodom povedal, kaj bo storil.

Pa ne samo Hohenwartov, ampak tudi česki klub je v tej zadevi spregovoril. Pri včerajšnji seji njegovi omenjal je Zeithammer, kako važen in potreben je grof Hohenwart za državni zbor ter je predlagal, naj se predsedništvo českega kluba podá k Hohenwartu, ter ga naj prosi, da ne odloži poslanstva, ampak naj tudi kot predsednik najviš-

jega računskega dvora ostane v zvezi z desnico državnega zbora in naj tudi pri prihodnjih volitvah sprejme posel državnega poslanca. Ta predlog bil je enoglasno sprejet in najbolj priča, kako vsi poslanci čutijo močno vez, s katero grof Hohenwart združuje razne dele avtonomistične večine.

Čuje se, da bosta izjavo in prošnjo českega in Hohenwartovega kluba posnemala tudi še poljski in Lichtensteinov klub, in zato še ne izgubimo upanja, da bi po novih volitvah grofa Hohenwarta več ne videli kot kranjskega poslanca v državnem zboru; marveč mislimo, da se bo vdal združenim prošnjam sedanje večine državnega zbora, ki bi se po njegovem odhodu morda res razcepila v kakih 6 ali 8 manjših, toraj nezmožnih klubov, in da tudi mero-dajni krogi ne bodo prezirali želj, ki zadevajo edino le korist našega cesarstva.

Državni zbor.

Z Dunaja, 27. januarja.

Na dnevnem redu današnje seje poslaniške zbornice stoji 15 raznoterih reči, katerih ene bodo same za rešitev potrebovale več sej in dni, kakor n. pr. nova pristojbinska postava in kongrua. Pri splošnji obravnavi o pristojbinski postavi govoril bo tudi naš poslanec, g. Obreza. Za kongruo samo se tudi ne vé še prav nič, kako se bo dotična obravnava izvršila; čedalje bolj se kažejo napake in pomanjkljivosti te postave, in te dni se snidejo naši škofje na Dunaji, da se pogovoré vsaj o glavnih načelih te za cerkev in duhovščino tolikanj važne postave. Knez in škof Sekavski dr. Zwerger pa knez in škof Ljubljanski dr. Missia došla sta v ta namen že v nedeljo 25. t. m. na Dunaj. Nekteri sodijo, da bi bilo morda najboljšje v letni proračun namesto dosedanjih 600.000 gold. postaviti 1 milijon gold. duhovščini v podporo, ter vladi zaukazati, naj se ta podpora v porazumljenji s škofi v primerni meri razdeli duhovnom, ki so je potrebni. To bi bil za sedaj morda najboljši pripomoček, ker nikakor ni pričako-

LISTEK.

Kaj človek skusi, ako peš na Dunaj gre.

(Dalje.)

Poldne je že davno, davno odzvonilo po bližnjih gričih in njihovih cerkvicah; jaz pa le še nisem sedel za mizo, kakor je bilo v očetovi hiši v navadi, da smo kmalu potem, ko smo „angeljevo češenje“ odmolili, sedli za mizo in delali to, kar se navadno „za mizo“ opravlja. — „Kranjsko“ imamo za hrbtno, — na Štajarski zemlji smo. Proti 5. uri bo in — na Vranskem stopimo v hišo, kjer smo v gledali „cagar“, toda ne takega, kakoršen se v gleda na zvoniku, ampak drugačnega, takega, ki bolj meri žep, ko čas.

Za mizo sedemo in se krepčamo, kar v nemškem jeziku:

„Od kod? in kam? — fantje!“ — vpraša nas ondi prijazni vojak, topničar, ki si je tudi na svojem potovanju iz Ptujega od vojaškega streljanja tukaj nekoliko „krtačil“ po cestnem prahu zaprašeno grlo.

„Študentje smo, na Dunaj gremo, od Ljubljane

pridemo danes in mislimo še nekoliko dalje danes, prej ko pride večer“, mu odgovorimo.

„Kosmata kapa! — pa moj „pramček!“ — toliko daleč! — in mi bomo hodili dva dni do Ljubljane!“

„Po ribniško, po ribniško, gospod!“ mu pravimo.

„Kaj hoče to?“ seže mož v besedo.

In prijazni gospod nas je bil za-se pridobil in upali smo si povedati mu ribniški umotvor, ki se glasi tako nekako:

„Maša je bila, velika maša v Ribnici na Kranjskem, pri kateri je bilo veliko gospodov, — eden drugemu so bili na poti, je rekel Ribničan in — zato je sveto opravilo tako dolgo trpelo, da bi bil en sam duhoven že petkrat ono mašo izdelal. Tudi vas je veliko, pristavimo; konj namreč in mož na njih, vi cesto kar zagobjdite in — drug drugemu na poti, le počasi dalje hodite, mi pa imamo cesto „frej“ in gremo kar „skozi dūreh“.

„Fit ajh, got! burschen!“ — se posmeja vojak, zastopivši nas, in — kmalu imamo mi Vransko za hrbtno.

Večer prihaja, noč se približuje. Pri kmečkih

seliših tik ceste stoječih vidimo kuretino že po svojih gredicah se ozirati, one pa utrujene nam noge vabijo ter opominjajo tudi nas, da naj si poiščemo kje nočno počivališče. In kam hočemo? „k Slonu?“ — ali „k Maliči?“

Na „Gomilski“ smo, „hotela“ tukaj ni, bode toraj dobro, kjer bo, karkoli bo, da bomo le pod streho. In res nam ondi prijazen mož usliši našo prošnjo, ter nam odkaže v skednji na vzvišenem prostoru, kamor smo po lestvici prilezli, za spalnico pripraven prostor. Mrve je bilo dovolj in — kakor vemo in znamo, si priredimo vsak svojo posteljo.

Od mladosti že privajen „mrvine“ postelje iz časov vsakoletnih šolskih počitnic, ktere sem preživel pri svojem stricu, se zadovoljno na seno vlečem. Že sega bog Morfej po meni in me zagrinja s svojo močjo v sladko spanje, kar me izbudi tovariš, ter pové svoj strahoviti sum, da smo morda v smrtni nevarnosti.

„Zakaj?“ — in on govori tako:

„Jaz še nisem bil zaspal, kar se nekdo tiho priplazi semkaj k skednju in vzame proč lestvico, po kateri smo mi na mrvo prišli. Jaz gledam, slušam, pa vse je bilo tiho in v tišem storjeno. To mi ne

vati, da bi obveljale take premembe nasvetovane postavke, ki so v cerkveni, pa tudi v duhovenski korist neobhodno potrebne, ako naj nova postava cerkvi koristi ne pa škoduje.

Med točkami današnjega dnevnega reda so tudi štirje predmetje, ki so stali že na dnevnem redu vseh dosedanjih sej, pa zaradi pomanjkanja časa, ali marveč zaradi nepotrebnega govoričenja niso prišle na vrsto in bodo morda preložene tudi danes. Ko to pišem, je namreč že poludnev popoludne, pa se vrši obravnavo še le o prvem predmetu. Gospodje na levičarji čutijo živo potrebo pri vsaki reči govoriti, kakor da bi poslanci vse večne čase skupaj ostali in v zbornici pričakovali sodnega dne. To se je pokazalo že v pričetku današnje seje. Minister Pražak je namreč odgovoril na interpelacijo dr. Knotza glede preiskave, ki jo je bila pričela deželna sodnija v Česki Lipi zaradi dogodkov v Warnsdorfu. Minister je povdarjal, da so jetniki imeli čedna, zdrava stanovanja, da so se jim dovolili časniki, da so hrano dobivali iz gostilne in da jim je dr. Knotz vsaki dan po kosilu pošiljal tudi črno kavo. Toraj se jim ni hudo godilo, kar najbolj priča tudi to, da se od 18. decembra do 13. januarja noben izmed njih o nobeni reči ni pritožil. Vlada ni ne posredno in tudi ne neposredno vplivala na pričetek te veleizdajske preiskave, pač pa je precej, ko je o nji natančneje zvedela, cesarju priporočala, da naj se ta preiskava ustavi, kar se je res tudi zgodilo. Levičarji s tem odgovorom niso bili zadovoljni, in Schönerer je predlagal, da naj se v eni prihodnjih sej o njem prične razgovor, kakor da bi bilo v našem državnem zboru premalo govorjenja! Pa ta predlog Schönererjev ni bil sprejet, kar je bilo levičarjem, ki so zanj glasovali menda ravno tako prav kakor desnici, s katero je glasoval tudi Coroninijev klub.

Potem so se vršile volitve za razne odseke, izmed katerih le omenjam, da je bil dr. Poklukar izvoljen v odsek, kateri bo pretresal postavbo zoper socijaliste, dr. Vošnjak pa v odsek za vrvanje galiskih vod.

Te volitve niso potrebovale dosti časa, tem več pa se ga je potratilo pri točki, ki je za njimi stala na dnevnem redu. To je bila namreč nova pogodba s severno železnico. Schönererju tudi ta pogodba ni po volji, ravno tako ne Herbstu in Rusu, ki so se v daljših govorih zoper njo oglasili in vladi brali hude levite, zakaj da železnice takoj ne prevzame v lastno oskrbovanje. Govorili so do dveh popoludne in ministra Pinota primorali, da jim je ob kratkem odgovoril in se izognil očitaniu, da je pri novi pogodbi gledal na lasten dobiček, ne pa na državne koristi. Po nasvetu dr. Poklukarja izročila se je pogodba, o kateri hočem pozneje obširneje spregovoriti, v pretresanje železničnemu odseku.

Politični pregled.

V Ljubljani, 28. januarja.

Notranje dežele.

Volitve v mestni zastop v *Brnu* na Moravskem so dokončane. Žalostnega srca nam je zabilježiti, da so Čehi grozovito propadli. Po oddanih

glasovih soditi, se pač ni nadjeti, da bi kedaj narodnjaki mestno zastopstvo v roke dobili, kajti razmera med nemškimi in českimi oddanimi glasovi je tako goropadna, da se tukaj pri najboljši volji ne moremo zmage nadjeti. Nemški kandidatje dobili so skupno v vseh treh razredih 1350, česki pa 150 glasov, toraj poslednji desetinko od prvih. Kjer so tako neugodne razmere, ondi bi se morali čudeži goditi, da bi manjšina zmagala. Čudeži taki so jako razni, in smo tudi v Ljubljani že imeli priložnost, opazovati in spoznavati jih. S pomočjo taistih so tudi pri nas jako dolgo vrsto let Nemci sedeli na mestnih stolih, Slovenci so pa za durmi stali, kar je trajalo tako dolgo, dokler ni narodni duh oživel ter vzrastel v narodno zavest, kateremu je pomagala lepa sloga v domačem taboru. Kaj takega bi tudi našim bratom Moravcem svetovali. Če se jim tudi na prvi poskus ne bo posrečilo, nič ne dé, naj se tako dolgo naskoka poslužujejo, da se jim posreči. Sicer nam ni znano, koliko da je narodna mlačnost propada narodnjakov v Brnu kriva, najbrž pa ne bode prav brez krivde. Da bi v mestu, ki šteje 89.000 prebivalcev, ni bilo več nego le 150 česko-narodnih volilcev, naj verjame, kdor hoče, mi ne moremo, kajti po Moravi živi 70 odstotkov Čehoslovancev in 27-6 odstotkov Nemcev; ostali so židje — brezdomovinci. Če tudi je res, da so Nemci večinoma po mestih naseljeni, vendar ne bodo v tako ogromni večini, kakor razmere pri volitvah kažejo. Lenoba in nebržnost je toraj več ali manj propad zakrivila.

Včerajšnji telegram z Dunaja poročal nam je o interpelaciji zaradi *Warnsdorfske veleizdajske preiskave*, katero je vložil nemško-liberalni poslanec Knotz v zvezi z nekaterimi somišljeniki. Poročali smo že, da je okrožna sodnija v Česki Lipi zaradi veleizdajnega političnega postopanja vzela v preiskavo časnika Stracheja, starokatoliškega župnika Nitteln in pa nekega dijaka. Znano je tudi, da je presviti cesar iz lastnega nagiba tisto politično preiskavo vstavil in obdolžence domú spustiti ukazal, kjer se je častnikar Strache v zahvalo za oproščenje takoj zarotil, da hoče tudi za naprej po pričetki poti velikogermanstva dalje korakati, naj že bo potem tako ali tako. Pošteni avstrijski časniki že tadaj niso zamogli svojega začudenja prikrivati zaradi tolikošne zagrizenosti in črne nehvaležnosti. Toda tega ni bilo še zadosti. Poslanca morali so dvigniti in na noge spraviti, da v državnem zboru zaradi tega komedijo napravi. Pravosodni minister mu je na tisto odgovoril, kakor iz Schönererjevega zahtevanja soditi, da naj se ministrov odgovor v debato sprejme, prav dobro in temeljito; to se vé, da je interpelanta okreal po prstih, kar je tudi zaslužil. Ne le Strache, Nittel in dijak Leutenheiser ali kakor se sploh imenuje, temveč cela nemško-liberalna stranka v Warnsdorfu, Liberci, Trutnovu, Gablonci in po drugih severo-českimi mestih je v minulem letu pri vsakem zboru, pri vsakem javnem shodu trikrat zaslužila, da bi jo bili kar na mestu zaprli. Namesto, da bi bili to sprevideli, ter bili hvaležni, pa ljudje še ščujejo. Resnično, zaslepljenost na eni in hudobija na drugi strani nemških liberalcev je že nerazumljiva.

Pisali smo že večkrat o našem vojaštvu in o vsem, kar je z njim v dotiki, ker nam je znano, da se naš narod za malo katero reč tako zanima, kakor za duhovna in pa za vojaka. Oba stanova imata pri narodu svoje posebne predprave, katerih se narod tudi še vedno zvesto drži. Znano je, da novomašniku streljajo in zvoné, rekrut ali novak pa — da ima tudi kaj poka, planke razbija in ograje lomi. Poročali smo nedavno o kadetih in častniških namestnikih, da se jim slabo godi vsled neprimerne položaja, v katerem se nahaja njihova služba z dohodki. Danes nam je priložnost po „P. L.“ omeniti, za koliko da se mislijo razmere izboljšati. Častniškim namestnikom se bode službena doklada od

8 goldinarjev povišala na 15 goldinarjev na mesec. Dalje se mu ne bo nič več obleka v blagu dajala, temveč se mu bo odločila za njo letna plača, kakor ima to pomorski kadet. Vse skupaj bo znašalo na leto 500 goldinarjev in se bo uvrstilo med mesečne plače častnikov. Tako se bo častniškim namestnikom podelil značaj častniški. Enako se misli plača povišati poročnikom od 600 na 720; nadporočnikom od 720 na 840 in stotnikom 2. vrste od 900 na 960 goldinarjev na leto. Kakor častnikom, povišala se bode stalna plača vojaškim duhovnikom, profesorjem, avditorjem, zdravnikom in uradnikom, do IX. dijetnega razreda 1. vrste. Vse druge priklone, kakor so stanovina, plača za služabnika, pohištvenina, doklade pri konjici itd. ostanejo, kakor so bile do sedaj.

Kakor „Corr. Romaine“ iz Vatikana vedeti hoče, se bodo pri svetem stolu prav resno jeli pečati z razmerami, ki so v poslednjem času jako neznošne postale med *Strossmayerjem* in madjarsko vlado. „Corr. Rom.“ potem omenja razne vzroke, ki so prepričali Madjari in Strossmayerjem rodili in pravi, da je najvažnejši med tistimi ta, ker mu madjarska vlada v Budapeštu nikakor ne more odpušiti njegovega vzglednega domoljubja in velikanških naporov svojo domovino kolikor mogoče povečati. Tekmovanje, katero med Madjari in Hrvati opazujemo, je že staro, zgodovinsko; teža njegova zvalila se je pa vsa škofu Strossmayerju na ramena, ker je on najvplivnejši mož cele dežele. Zaradi tega pa tudi madjarska vlada nobene priložnosti ne opusti, kjer velja Strossmayerju kako gorko in občutljivo zasoliti. S silno nezaupnim očesom se iz ravno tega vzroka Madjari na bodočo tisočletnico sv. Metoda ozirajo, ker se boje, da bi se Strossmayer takrat Slovanskemu svetu ne pokazal v novi luči. Taka je madjarska politika, ki se opira na nepravilna zahtevanja in na predsodke, katerih se na nikak način znebiti ne more. Da se bo sv. stol v tej zmesi raznih strasti posluževal vseskozi modrosti spojene z najhujšim taktom, se samo po sebi umé in da Vatikani ne bo kar meni nič tebi nič na slepo zahtevanje Madjarov, zaslužnega in za ves narod nenadomestljivega škofa v disciplinarno preiskavo vzeli, je očitno. Da to Madjarom ne bo po volji, radi verujemo, toda kaj se hoče, vsem še Bog ne vstreže.

Vnanje države.

Nedolžno prelita kri je še povsod v nebesa klicala za maščevanje in tudi v *Macedoniji* njeno upitje ni brezuspešno ostalo. Turčija in Angleži ste si sicer v roko segli, da hočete vse hudobije in vse moritve, kar se jih je v Macedoniji od turške strani doprineslo, vtajiti in si tudi na vso moč prizadevate, tej svoji obljubi zvesti ostati. Oglasil se je pa drug mož, ki ima srce na pravem mestu, oglašil se je g. Emil de Laveleye, kateri v francoske in angleške nekonvencionalne časnike resnično poroča klanje in morije, ki se v Macedoniji doprinesejo. Laveleye je tudi na dan spravljal petico, katero so tri bolgarske vasi na Carigradske vladne vložile in katero je visoka porta vtajiti hotla. Tistim vasem so roparji vse pobrali, kar so imeli potem so jih pa še požgali. Nesrečni prebivalci so prosili pomoči, dotična prošnja se je pa v Carigradu utajila. Laveleye je pa dokazal tudi tukaj pristranost in spridenost turških oblastnih. Tiste so ga v zvezi s konservativnimi Angleži zaradi tega proglasile za ruskega agenta ter so rekle, da je vse njegovo delovanje v tem smislu plačano od Rusije. Laveleye se sklicuje zaradi tega nesramnega očitania na svoje prejšnje življenje in na priporočilo, da naj Avstrija zasede Bosno, kar se je tudi zgodilo. Kaj pa takrat, vpraša Laveleye, ali sem bil tedaj tudi avstrijski agent. In vendar bi se dandanes tudi v Macedoniji napravil vsaj za silo mir in red. Angleška naj ustanovi ondi zopet dva konzulata, kakor jih je imela v prejšnjih časih in ona dva morala bi izvrševati mednarodno pravo po Macedoniji. Evropa

dopada kaj. Vesta, Dunajčana! — tukaj že ne bomo danes spali — kdo vé, kaj ti ljudje z nami name ravajo; pri tem strahu jaz ne bom danes zatisnil oči in jutri — bomo vsi težko hodili. Kar — dalje!“ pravi odločno tovariš.

Jaz vstanem, pogledam in v resnici! — lestvice ni bilo; „bù — bù!“ — kaj pa to?“ V spomin mi stopijo razne narodne pripovedke o samotnih hišah, kjer so davili in klali potnike, oropavši jih vsega, kar so imeli. — „Janez! tukaj pa res ne boš spal!“ — zakašljam in z veliko težavo privlečem na utrjeno nogo njeni „klobuk“. In zdaj! — smo vsi trije pripravljeni za daljno pot. Ali kako doli priti? Gori je že šlo in še lahko, po lestvici! Ali doli?

„Korajža velja!“ in — prvi je že na tleh po pogumnem skoku. In kakor žabe v vodo, ako jih ktera stopinja zmoti v njihovem sladkem sanjanju v travi, smo vsi trije po taki poti stopili iz skednja na zemljo.

Doli smo, pred skednjem, pri hiši smo. In nov strah se nas poloti. „Kaj?“ — ko bi hišni gospodar nas videl in kaj zlobnega slutil o nas, in „ubral“ jo s svojo družino za nami?“ — V resnici neprijeten položaj!

Ali kaj hočemo? Kaj drugzega, kakor dalje plavati, ko smo že v vodo poskakali. In — res! Ko bistra noga mlado srno pred njenim preganjalcem, nesó tudi nas naše, akoravno od daljnega pota precej utrjene noge, šli smo ko blisk, in noč je ravno pospeševala naš tek, da nas ni nihče videl in slutil v nas „begunih“ Bog vedi kake zločince.

Ta beg nam je šel sicer dobro izpod rok in nog; meni je pa pri vsi tej sreči le nekoliko „predlo“.

In kaj? Zakaj? — Naj potožim.

„Vsi za enega! — In eden za vse!“ smo dejali, — „se bomo bojevali, ako bi kaj nad nas prišlo“, — in lepo po sredi ceste hitimo, kakor „grška falanga“ ali sedanji „karé“ zdimo se samim sebi nepremagljivi. Jaz sem „tekel“ na desni strani, sem bil toraj „Flügelmann“, in sicer „rechter Flügelmann“ in unserem Schwarmflügel, in bil sem na tisti strani, na kateri je stala ona nam grozovita hiša, toraj sem računil, da bi po meni bilo najprvo v slučajnem napadu.

In kaj hočem v tem novem strahu? — Jaz sem se po vsi svoji moči dobro oborožil in pripravil

za vsak napad od desne strani. In oborožen sem bil tako-le:

Povedal sem bil že č. g. bralcu, da sem jaz človek, čveteronožna žival in živalica s perutami. Ta, ne slehernemu od Boga in po starših podeljena lastnost me je v današnjem slučaju prav dobro oborožila s pomočjo še onega bojevalnega orožja, katero sem pri sebi imel. — Jaz toraj sem čveteronog in človek, toraj pravi jezdec, jezdec kakor vojak, kot kojnik imel sem seboj tudi karabinar in ta je bil oni očetovi cepec, kot konjik imel sem tudi sulico in ta je bila oni novi „pipece“, ktere ga sem pred odhodom iz Ljubljane za 2 kr. kupil, in ktere ga sem v „trab-tek“ vedno imel odprtega, držel ga v roki in vihteč ga proti sovražnikovi strani. Tak sem bil jaz, „rechter Flügelmann“, pravi ulanec! To je bila vojna! Vem, da bi bil še Napoleon malo pogledal po njej in v strahu pred njo — „salutiral!“

In tako sem jaz „jezdel“ v tej noči dalje in dalje s tovarišema; dolga že je bila ta „druga“ pot, ali nikjer ni videti ne krčme, ne luči: vse in povsod je bilo temno, le v višavi gledamo svitile luči, ki svetijo le iz božje hiše, ne pa iz človeške; ki svetijo od tamkaj proti nam, kjer bi mi pač radi enkrat

se mora pa tu pa tam na to opozoriti, da je ona prevzela na Berolinskem kongresu skrb za to, da se po Macedoniji mir in red vzdrži. Posebno pa bi moral Bismark na to gledati, da tista pogodba ne ostane mrtva črka. Rusija se ne more lahko ganiti, ker je obljubila, da onostran Dunave ne bo nič več zmešnjav delala. Če pojde pa tako nadalje, pa pač ne verujemo, da bi Rusija tako grozovito klanje molče gledala, če tudi je obljubila. Koliko obljub se je že vrglo pod klop!

Bismarkovi prijatelji jeli so na Nemškem zbirati darila, s katerimi hočejo Bismarku nekaj za spomin kupiti in mu ob njegovi 70letnici, ki jo bo menda letos praznoval, pokloniti, kakor pravijo v zahvalo. Oglejmo si to stvar nekoliko bolj od blizu. Ali so Nemci res Bismarku še kaj zahvale dolžni? Mi pravimo da ne! Res je in nihče ne bo tajil, kar je in da je Bismark za Nemčijo veliko storil, toda ravno tako malo nihče ne more tajiti, da bi železni kanceler za vse te svoje velikanske čine ne bil že prejel res kraljevega plačila. Ali ga niso povzdignili v grofovski in kmalo na to celó v knežji stan ter mu poklonili ogromno veliko posestva v grajščinah in denarnih dohodkih? Bismark je bil toraj po tej strani v resnici izvrstno plačan. Za to pa, kar je on pozneje storil, mu nemški narod ne bo posebne zahvale vedel. Ali naj mu bo morda hvaležen za deficit, ki je od dne do dne večji? Ali naj se mu narod lepo zahvaljuje za socialno reformo s tolikošno glorio pričetu, ki je sedaj pa že bližje omedleci kakor pa svojemu vresničenju? Ali naj bo morda nemški narod hvaležen za cerkveni prepir, za preganjanje katoliške cerkve, za prepoved delitve sv. zakramentov po Nemškem, za zatiranje slovanskega plemena? Ne, nikakor nima za to niti povoda niti veselja. Kar je Bismark v resnici velikega in veljavnega storil, za to ga je nemški cesar nagradil z naslovom in dostojanstvom, kakoršnega si v tisoč letih morda eden komaj prisluži; od priprostega kmetijskega plemenitaša von Bismark postati knez Bismark od vraga popolnoma to, kar je železni kanceler s krvjo in železom zlepil.

V Ameriki pokazali so **anarhisti** svojo pravo luč. Imeli so svoj veliki shod, pri katerem so prišli v razgovor najnovejši napadi z dinamitom, ktere so fenirji v Londonu in sploh na Angleškem izvrševali. Govorniki so sploh vsi od prvega do poslednjega hvalili prebrisanost hudodelcev, opravičeno ravnanje poskusov z dinamitom in bodalom. Le na ta način, rekli so, nam bo mogoče priti do premoženja, ktere ga imajo sedaj mogotci, bogataši in posestniki! Lepa je ta! Po naukih teh zlodejev v človeški koži na svetu človeku ni drugega potreba, kakor košček dinamita in pa popolnoma mrzlo, ledeno srce; kdor ima to oboje, temu je svet odprt, kajti če tudi nima nič v glavi, ima pač bogastvo sveta na razpolaganje, dokler ga ne zasaki gosposka. Znano je pa, da so z zlatom obloženemu oslu vsake duri na stečaj odprte. Tak je toraj nauk anarhistov, ki uči, da je posestvo tatvina. Po teh nazorih je vsako prizadevanje do štedljivosti, vsako pametno računanje s premoženjem bedarija; kajti kaj mi pomaga, če tudi še toliko prištedim, če pa pride liberalen apostelj z dinamitom v roki in me vsega prihranjenega oropa. Hvala Bogu, da imamo še postave, na ktere se tudi v Ameriki v poslednjem času bolje ozirajo, kakor so se do sedaj in se je tako nam nadjati, da anarhisti še ne bodo kmalo gospodarji svetu postali.

Izvirni dopisi.

Iz Doba, 25. jan. (Pobožen tat.) Že nekatere kratki videl je cerkovnik v našo cerkev iti berača, ki se je potem nekaj časa mudil v cerkvi. Ker je bilo že večkrat pri denarni skrinjci videti, da je tat okoli

počivali in vekomaj prenočevali v mirnem počitku, ali za zdaj bi radi ogledali kako lučico v človeški hiši, kjer bi to noč prenočili in mirno počivati utegnili.

In — o veselje! Tam v bližnji daljavi vgle damo luč, bolj in bolj požurimo svoje korake in — pred krmo stojimo! Zaprto je že, ali luč še brli. Tako smo naredili, kakor je brati v basni: „Mravlja in kobilica“, in tukaj ta „mravlja“ ni bila podobna oni v basni, oni osorni in neljubeznjivi, ampak ta „mravlja“ nam je prijazno odprla, z malim postregla in med tem, ko so še naši „zobje majali“ in si je jezik operal in izpiral cestni prah iz sebe, nam je „ona“ pripravila za nocej prav dobro posteljo, bila nam je namreč prinesla dva otepa, sicer slaba postelja, pa — za danes izvrstna!

In to je bilo v Št. Petru pri Žaveu, in hiša ta, stoji, ako še stoji, na levi strani ceste. Bog plati! Zeló so takrat „ona mravlja“ — hišna mati ubogim in že utrujenim potnikom všečno postregli.

Urno smo na otopih in s sv. križem: Lahko noč! — nas ni bilo več med čujočimi.

(Dalje prih.)

nje hodil, gre cerkovnik danes, ko berač zopet pride, prav tiho skozi zvonik na cerkveno podstrešje natančneje opazovat pobožnost beračev. Nekaj časa kleči v klopi držeč v roki molitvenik, zraven sebe pa ima torbico in klobuk. Ker ne čuti nikjer nobenega človeka, podá se proti velikemu altarju, položi mašne bukvice in torbo na obhajilno mizo, pogleda še enkrat prav skrbno okoli sebe in v zakristijo, in ker ne vidi nikogar, gre okoli altarja do denarne skrinjice, ker začne s palčko izmikati denar in ga deva v svojo mavho. Cerkovnik splazi se tiho iz podstrešja ter gre klicat g. župnika. In ko prideta v cerkev, tat že spet prav pobožno moli v klopi. V farovž pritiran vdá se in pokaže na oestro povelje g. župnikovo „corpus delicti“ dve palčki, namazani z limom (smolo) in lonček, v kateri je palčici pomakal. Denarja bilo je 1 gold. 3 kr. Cerkovnik ga tira k županu, kamor pride čez par ur žandarm, ki ga spremi na Brdo. Dobili so tudi v njegovih škornjah 5 gold. denarja, na katerem se je še poznalo, da ga je tudi na ta način si pridobil. Pobožen tat se piše France Rugel, star 30 let, doma iz okraja Trebanjskega.

Prežganje, 27. jan. Žalostno vest vam imam javiti: Silno huda zima, ktere ostrost se še prav posebno v naših hribih čuti, tirjala je že zopet svojo žrtev izmed prečastitih dušnih pastirjev, ki so vsim nezgodam vremena bolj, kakor vsak drug človek razpostavljeni. Naš preč. gosp. župnik Miha Zupan se bori z blede smrtjo. V nedeljo ob 8. uri je po navadi še zvon zapel ter farane k božji službi vabil. Ljudi se je bilo zbralo polna cerkev, službe božje pa le niso imeli, kajti preč. gosp. župnik zgrudil se je na tla malo pred njenim začetkom vendar še v svoji sobi. Na veliko srečo ni bil sam; domača pomoč mu je bila takoj pri rokah in ga je za silo pri življenji ohranila. Priporočamo ga vsem prijateljem in znancem v pobožno molitev, kajti danes mu je neizrečeno hudo.

Od sv. Lenarta, 25. januarja. (Medved opeharjen.) „Enkrat je bil en medved, zdaj jih je pa še več“; — tako se navadno začneja kaka „storija“. Kar zdaj nasleduje od medveda, ni „storija“, ampak resnica.

Nek Medved je imel enega sinka — mladega Medveda. Ta sinko je imel prave lastnosti medveda je rad praskal, in ako niso bili kremplji dosti močni, si je vzel nož in z nožem krempljal svoje tovariše. Neko noč je bil pa preveč medvedove nature, je prehudo puščal nekemu nemedvedu. — Nasledek je bil, da so ga vjeli in pod ključ djalí. Ali to življenje pod ključem ni dopadlo mlademu Medvedu; zdihoval je po ljubi prostosti. Tudi staremu Medvedu je bilo dolčas po mladem. Kaj čuda toraj, da sta na vsako priliko hrepenela, kako bi se iz neljubega stanu rešila. Prilika je kmalu tu. Stari Medved dobi od mladega pismo, ne po medvedovi, ampak po pravi c. kr. pošti, tega-le zapopadka: Na moje in vaše veselje sem zvedel, kako se zamorem rešiti za male krajcarje. Neka dobra gospa, za ktero sem zvedel po nekem tovarišu, da pri „vikših“ veliko veljá, mi je obljubila, da me bo rešila pred časom iz zaporu. Domenjeno je tako-le: Pridite ta in ta dan v Ljubljano, prinesite 35 goldinarjev seboj, in to in to uro počakajte pred „rotovžem“, prišla bo gospa sama, da jej boste denar izročili.

Morebiti kar Ljubljanski „rotovž“ stoji, ni bil nobeden pisma tako vesel, kakor naš Medved! Hitro v pratiki zaznamva dan, da ga gotovo ne zgreši. — Molčljivost, se vé, da je bila zapovedana, kakor tistim, ki gredó „šac“ kopat!

Naš Medved pomete vse kote svojega brloga, da spravi skupaj zahtevano svoto, in omenjeni dan in uro stoji že pred „rotovžem“, ozira se na vse kraje, od kod da pride tista usmiljena gospa. Ni ravno dolgo čakal, kar pride imenitna gospa s svojo kršenco naravnost proti Medvedu. „Ste vi Medved?“ ga vpraša. „Da, jaz sem!“ ponosno odgovori. „Ste prinesli denarje?“ „Tukaj so!“ ter odšteje že pripravljene denarje. — Ko je gospa denarje shranila, še reče: „Zdaj se pa hitro od tukaj zgubite, da vas policaji ne primejo.“

Ves vesel, da je sam „usmiljeno gospo“ videl, in tako lahko denarje oddal, se vrne naš Medved na svoj dom, ter vsak dan in vsako uro pričakuje, kdaj dojde njegov ljubi sinek iz Ljubljane. Ali — čaka in čaka dan za dnevom — ljubega sineka le ni domu. In ko že nekaj tednov in mesecev zastoj čaka, „jame se mu malo svetiti, kakor skozi kako špranjo, popolnoma se mu pa luč prižge, ko ljubi

sinek po dostanem zaporu domú pride in od zna nega pisma nič ne vé. Pač si je mislil: Ako bi bila pre . . . . babura (ne več „usmiljena gospa“) kakega tumpeca tako opeharila, naj bi že bilo, ali da mene „Medveda“ tako zvodi, tega ji ne bom odpustil!

Naše slovstvo.

Profesor Zupancičovo „Pastirstvo“.

(Dalje.)

Drugi oddelek duhovnega učiteljstva obravnava podučevanje nedoraslih ali katehetiko. Tukaj nam ne kaže muditi se dolgo, ker bi utegnile naše opazke le nekatere zanimati. Komaj 80 strani obsega katehetika, pa ima mnogo več potrebne tvarine, kakor dosedaj rabljena knjiga Rozmanova. „Katehetika kot znanost, kažoč, kako ima veroučitelj opravljati svojo službo, da ž njo doseže namen, ima dva dela: I. O katehetičnem podučevanju; II. O katehetični vzgoji“. V obeh delih podaja to, kar je neobhodno potrebno, ima naznanjene potrebne knjige, podaja učni črtež za ljudske in za meščanske šole, zlasti pa izvrstni navod za katehetično vzgojo, v katerem se nahaja tudi „priučevanje katehumenov na pre jemanje sv. zakramentov“. Vsa ta snov je vredna, da bi se v blagor ljube mladine obširno o njej razgovarjali, še bolj pa vredna, da bi ostala v spominu onim, ki imajo skrb za nedolžne duše: toda čas in prostor nam stavita meje, kakor tudi nepreceuljiva, a tako hitro minoča potrpežljivost bralcev.

S tem smo pa tudi na konci zvezka, ki je izšel lani o veliki noči, in lotiti se nam je drugega zveska, ki je izšel lani meseca novembra. Od 281—504 strani obravnava „splošno liturgiko, ljudske pobožnosti, brevijar in sv. mašo“ in sicer po tem-le načrtu: „Liturgiko delimo v splošno in posebno. I. V splošnjem delu bomo govorili 1. o bistvu, namenu, obliki, potrebi in občnih lastnostih raznih bogoslužnih dejanj ali opravil; 2. o njih skupnih delih (o svetih časih, prostorih, o liturgičnem jeziku in drugih rečeh). V posebnem delu si bomo pa ogledali posamezna bogoslužna dejanja ali opravila in pa obrede, njih izvršitvo; in sicer 1. splošnja bogočastna opravila (javne ljudske pobožnosti, duh. dnevnice, sv. maša), katerih se vdeležuje vsa krščanska občina ter ž njimi sosebnost Boga časti; in 2. zasebna (svete zakramente in blažila, zakramentale), po katerih posamezni prejemajo raznih milosti v svoje izveličanje“. Kolikor zamorem sam presoditi, ni izpuščenega v tem zvezku ničesa, kar spada v dotični del liturgije. V tem (2.) zvezku govori pisatelj o splošnji liturgiji; izmed posebnih pa samo: o javnih ljudskih pobožnostih, o cerkveni urni molitvi ali duhovnih dnevnicah in o daritvi sv. maše. O zakramentih bomo čitali v 3. zvezku.

Trojni namen ima pisatelj, ko nam razklada liturgiko: 1. da bi spoznali naravni pomen liturgije, kako da izvira iz krščanske vere in naše nature; 2. kako da se je razvijala zgodovinsko in 3. kakošna da je dandanes v posameznih oblikah. Vse kar čitamo v tej knjigi, je za vsakega katoličana zanimivo; se vé, da v prvi vrsti je ta poduk vendar le namenjen bogoslovcem in mašnikom samim, ki opravljajo sveta dejanja. Kakor se dá sprevideti iz dosedaj nam podane snovi, bode cela liturgika precej obsežna. Ali ta obširnost ni odveč: mladi duhovnik mora vsaj vedeti, zakaj da je duhovnik, ktera in kaka da so njegova opravila. V prvi vrsti je on liturg, je delivec milosti božje, je mašnik. Po tej svoji službi je on zvezan ozko z Zveličarjem, zaradi te službe je prejel on mašnikovo posvečenje, je on duhovnik vekomaj po redu Melhizedekovem. In to resnico je treba vlti v glavo in vcepiti v spomin sedanjemu svetu, kateri hoče, da bi duhovnik vse drugo bil, samo to ne, kar je v istini: delivec skrivnosti božjih. Mi sicer vemo to, toda živa zavest se je zgubila in nima nikakega vpliva do življenja. Kakor svet vedno silneje trga ono vez, s ktero je sklenjen z Bogom — vero, religijo — tako je tudi vedno bolj malomaren za oni značaj duhovski, ki izvira naravnost iz vere. V takem času pa je treba jasno, določno in krepko oznanovati resnico in opominjati ljudi, kakšne da so božje naredbe. Zato pa tudi v obče nimamo druge poti, po kateri bi zamogli priversti današnje društvo zopet do vere in k Bogu, kakor vedno klicati: ne po vaših

napačnih željah in vaših nespametnih mislih se mora Bog ravnati in presukavati večne resnice: ampak mi se moramo ravnati po Bogu in brez obotavljanja sprejemati in spolnovati resnico. In ta večni Bog, naš gospodar, nam je dal razodeto postavo in nam ponuja po svojem duhovstvu svojo milost: to je resnica, ki mora zopet oživeti v našem spoznanji: v znanji duhovnikov, da se bodo zavedali svojega poklica in v znanji neduhovnikov, da bodo po resnici mogli ceniti duhovščino. V to svrhu nam podaja o „duhovniški“ službi dragocene nauke naša liturgika.

(Dalje prih.)

Domače novice.

(Občni zbor c. kr. kmetijske družbe) pričel se je danes pod predsedništvom g. Sevnika (g. predsednik baron Wurzbach je nekaj bolehen) ob 1/4 12, ker poprej ni bilo dovolj zborovalcev, da bi bil zbor sklepčen. Obravnavalo se je potem vse bolj v kratkem, a vendar dostojno, dokler je bil zborovalni načrt izvršen. Ob 3/4 1. uro popoldne je predsednik občni zbor zaključil. Natanjčnejše o obravnavi sami sledi prihodnjije.

(Ljudje padajo) po ulicah, da je groza gledati; saj pa tudi ni čuda. Hud mrz, ki ponoči trotovar in cesto z ledeno skorjo prevleče, vmakne se popoldne in proti večeru za nekaj časa solnčnim žarkom ali kakemu dabljeju južne sapice; ledena skorja se otaja, da je drugo jutro tem bolj gladka in za hojo nevarna. Naših hišnikov je pa vrlo malo takih, da bi si zjutraj, kedar vstanejo, domislili, da je pred hišo vse gladko-ledeno in toraj potresti potreba. V resnici bi po celi Ljubljani hiše lahko na prste pošteli, kjer se redno vsako jutro trotovar posipa. Čudno in nerazumljivo, da so ljudje, ktere je treba k vsaki malenkosti priganjati.

(Vojaško.) Častnika v rezervi postala sta po redu od 1. novembra 1884 rezervna kadeta gg.: Teodor pl. Trebuhovič 12. topniškega polka in Emil Tönnies pri vozaškem polku št. 3.

(Zlat križec) za zasluge dobil je poštar in načelnik postaje v Prestraneku, gosp. Aleksander Reipprich, za mnogoletno zvesto in marljivo splovanje svojih dolžnosti.

(Železnikarju) se je v Gradei pri c. k. deželni nadsodnji, vsled pritožbe c. k. državnega pravdnika Ljubljanskega, na osem let hude ječe poojstrene vsak mesec z enim postom odmerjena kazen podaljšala na deset let. Poojstrenje ostane.

(Streha se je vdrla) včeraj proti 5. uri popoldne, kakor „Laib. Ztg.“ poroča, na poslopji tukajšnjega c. kr. vojnega založišča na dvoriščni plati, zarad prevelike teže snega. Trem vojakom, ki so ondi sneg ogrevali, se ni nič žalega zgodilo.

(Vabilo k besedi), ktero priredi Ptujška čitalnica v svojih prostorih v „Narodnem domu“ v ponedeljek dne 2. februarja 1885 leta v spomin Valentinu Vodniku. Spored: 1. A. Foerster: „Sokolska“, moški zbor. — 2. Slavnostni govor. — 3. Dr. B. Ipavc: „Mi vstajamo!“, moški zbor. — 4. S. Gregorčič: „Domovini“, deklamacija. — 5. a) J. Leban: „Kislica sladka“, mešani zbor. b) Dr. G. Ipavc: „Kukovec“, ženski zbor. c) Narodna: „Perice“, četverospjev za sopran, alt, tenor in bas. — 6. J. pl. Zajc: a) „Domovini“, b) „Lastavicam“, pesmi za moški glas s spremljevanjem na glasovirju. 7. D. Jenko: „Na Vidovu danu“, moški zbor. — 8. F. S. Vilhar: „Luna sije“, mešani zbor s samosplovom za sopran. — 9. F. Mayer: „Tičica gozdna“, četverospjev. — 10. Kocijančič: „Venec narodnih pesnij“, moški zbor. — 11. Fr. Bazin-Bendl: „Križarji na morji“, veliki koralni spev za mešani zbor. — Začetek točno ob 8. uri zvečer. K tej besedi uljudno vabi odbor.

(Kmetško bralno društvo v Rušah), priredi ob priliki svojega občnega zbora na svečnico, 2. februarja 1885, ob 4. uri popoldne veselico v Maroltovi hiši. Vspored: 1. Koračnica „Vienna“, moški zbor, Kumpf. — 2. Nagovor predsednika. — 3. „Nevesta“, (deklamuje Ana Žvajger), S. Gregorčič. — 4. „Sirota“, moški zbor, Hajdrih. — 5. Poduk v sadjereji, g. nadučitelj Praprotnik. — 6. „Prihod cesarja v Maribor“, deklamuje Ivana Hleb. — 7. „Slovo“, mešan zbor, Hajdrih. — 8. „Slavljanska polka“, moški zbor, Sandučič. — 9. „Deklica“, ženski četverospjev. — 10. Poročilo blagajnika. — 11. Tom-

bola. — 12. „Naš maček“ šaljivi zbor. — 13. „Oblaček“, moški zbor, Kocijančič. K tej veselici vljudno vabi odbor.

(Vabilo k sijajnemu koncertu), ktere priredi o priliki slavnostnega otvorjenja Pevsko Društvo „Zora“ na Vrđeli v soboto 31. dan januarja t. l. v dvorani vrta Rossetti s sledečim sporedom: 1. Davorin Jenko: Naprej, svira godba; 2. Pozdrav predsednika; 3. J. pl. Zajc: V boj! moški zbor; 4. Slavnostni govor, govori g. Josip Negode, podpredsednik; 5. J. pl. Zajc: Hrvaticam, moški zbor z bas samosplovom; 6. I. Titl: Slovanska sinfonija, svira godba; 7. Simon Gregorčič: V pepelnici noči, deklamuje gospica G.; 8. J. Carli: Slavjanka, mešan zbor; 9. Gjuro Fisenhut: Sokolada, svira godba; 10. Davorin Jenko: O Vidovem, moški zbor; 11. Gjuro Eisenhut: Ustaj rode, moški zbor; 12. V Sarti: Originalna sinfonija, svira godba; 13. Hrabroslav Volarič: Slovenca dom, moški zbor; 14. Ples. — Začetek točno ob 9. uri zvečer. — Ustopnice za osobo 30 novcev. — Opomba. Pri mešanem zboru nastopi nad 30 deklet, samih okoličank v narodnih nošah. Čisti dohodek je namenjen za napravo društvene zastave. Večji darovi se bodo radi tega s hvaležnostjo sprejeli. — K temu koncertu uljudno vabi odbor.

Telegrami.

Dunaj, 27. jan. Cesarica došla je srečno na Dunaj danes zjutraj, kjer jo je presvitli cesar na kolodvoru sprejel.

Pariz, 27. jan. Francozi se bodo s Kitajci vsled brzozavnega poročila generala Brière prav kmalo sprijeli.

London, 28. jan. Reuterjev brzozavni urad poroča, da je Wolseley brzozavil: okraj Metameh je podvržen, Stewart hudo ranjen. Wilson je odšel s parnikom v Chartum.

Tuji.

26. januarja.

Pri **Maliči**: Einstein, trgovec, iz Monakovega. — Marija Sehliek, zasebnica, z Dunaja. — Falk, Aal in Weinberger, trgovec z Dunaja. — Büchler, trgovec, iz Prage. — Cornwialovsky, trgovec, iz Trsta.

Pri **Stonu**: Tissen, Ditiens in Tax, trgovec, z Dunaja. — D. Schönfeld, trgovec, iz Vidma. — Jaschi, trgovec, iz Pulja. — Anton Treven, trgovec, iz Jesenice. — Valentin Treven, trgovec, iz Idrije. — Katarina Gränt, zasebnica, z Dunaja.

Pri **Južnem kolodvoru**: Žiga Oppenheim, trgovec, z Dunaja. — Schwarz, s soprogo, iz Trsta.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

28. januarja.

Papirna renta po 100 gl.	83 gl. 55 kr.
Sreberna	84 „ — „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	106 „ 25 „
Papirna renta, davka prosta	98 „ 55 „
Akcije avstr.-ogerske banke	868 „ — „
Kreditne akcije	303 „ 10 „
London	123 „ 70 „
Srebro	— „ — „
Ces. cekini	5 „ 80 „
Francoški napoleond.	9 „ 76 „
Nemške marke	60 „ 40 „

Od 27. januarja.

Ogerska zlata renta 6%	— gl. — kr.
„ 4%	97 „ 75 „
„ papirna renta 5%	93 „ 95 „
Akcije anglo-avstr. banke	200 gl. 104 „ 25 „
„ Länderbanke	101 „ 25 „
„ avst.-oger. Lloyd v Trstu	566 „ — „
„ državne železnice	304 „ — „
„ Tramway-društva velj. 170 gl.	210 „ 80 „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 126 „ 60 „
4% „ „ 1860	500 „ 138 „ 10 „
Državne srečke iz l. 1864	100 „ 173 „ 25 „
„ „ 1864	50 „ 171 „ 50 „
Kreditne srečke	100 „ 176 „ 25 „
Ljubljanske srečke	20 „ 23 „ — „
Rudolfove srečke	10 „ 19 „ 50 „
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	112 „ — „
„ Ferdinandove sev.	105 „ 50 „
5% štajerske zemljišč. odvez. obligac.	104 „ — „

Žitna cena.

Pšenica banaška 1 hkt. 8 gl. 50 kr., — domača 6 gl. 93 kr. — Rž 5 gl. 77 kr. — Ječmen 5 gl. 10 kr. — Ajda 5 gl. 61 kr. — Proso 6 gl. 10 kr. — Turšica 5 gl. 76 kr. — Oves 3 gl. 62 kr.

V Katoliški Bukvarni v Ljubljani

se dobivajo podobice Matere Božje na lepem papirju, na kterih so natisnjene molitve, ki se po vsaki tihi sv. maši z mašnikom opravljajo.

100 podobice velja 3 gl.

Terček & Nekrep,

trgovina z železnino

v Ljubljani, mestni trg št. 10,

priporočata stalno, dobro izbrano zalogo najboljšega kmetijskega in poljedelškega orodja in strojev, posebno krmoreznic in slamoreznic Henrika Lanža v Mannheimu, kakor tudi druge najbolj izkušene izdelke; nadalje: Žitne snažilnice, vozove, sani, pluge, sesalnice, cevi za vodnjake in vodnjake same, štedilna ognjišča, peči, ognja in tatov varne kase itd.; — potem izvrstni kamniški cement in poljski mavce (gips); dalje železnične šine in kovanja za stavbe, — vse to po najnižjih cenah v zalogi in po unanjen naročilu, ki se vsako naglo in natančno izvršuje. (27)

J. pl. Trnkóczy,

lekar „pri zlatem samorogu“,

priporoča in razpošilja s poštnim povzetjem

Marijaceljske kapljice

za želodec,

MARIA-ZELLER
TROPFEN
NUR ECHT BEI
APOTHEKER TRNKOCZY
LAIBACH 1 STÜCK 20.

kterim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten uspeh pri vseh boleznih v želodec in so neprekosljivo sredstvo zoper: mankanje slasti pri jedi, slab želodec, urak, vetrove, koliko, zlatenico, bljuvanje, glavoból, krč v želodec, bitje srea, zabasjanje, gliste, bolezni na vranel, na jetrih in zoper zlato žilo. 1 steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gl., 5 tucatov samo 8 gold.

Svarilo! Opozarjamo, da se tiste istinite Marijaceljske kapljice dobivajo samo v lekarni pri „Samorogu“ zraven rotovža na Mestnem trgu v Ljubljani pri J. pl. Trnkóczy-Ju. Razpošiljava se le eden tucat.

Cvet zoper trganje

po dr. Maliču,

je odločno najboljšo zdravilo zoper protin ter reumatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter žicah, oteklino, otrpnele ude in kite itd., malo časa če se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvetu zoper trganje po dr. Maliču“ z zraven stoječim znamenjem; 1 stekl. 50 kr.

Zahvala.

Gospodu J. pl. Trnkóczyju, lekarju v Ljubljani.

Moja mati so na protinski bolezni na nogi silno trpeli in razna domača zdravila brezuspešno rabili. Ko je pa bolezen čedalje hujša prihajala in vže več dni niso mogli stopiti na nogo, spomnil sem se na Vaš dr. Maličev protinski cvet za 50 kr. ter si ga nemudoma naročim. In res, imel je čudovit uspeh, da so se po kratki rabi tega zdravila oprostili mučnih bolečin. S popolnim prepričanjem priznavam toraj dr. Maličev protinski cvet kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bolniku v jednaki bolezni priporočam. Vaši blagorodnosti pa izrekam najprisrčnejšo zahvalo, zvsem spoštovanjem udani

(42) Franc Jug, posestnik v Šmarji p. Celji.

Planinski želiščni sirop kranjski,

izboren zoper kašelj, hripavost, vratobol, prsne in pljučne bolezni; 1 stekl. 58 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Pomuhljevo (Dorsch)

najboljše vrste, izberno zoper brumore, pljučnico, kožne izpuške in bezgavne oteklino. 1 stekl. 60 kr.

Salicilna ustna voda,

aromatična, vpliva oživljajoče, zapreči pokončanje zob in odpravi slab duh iz ust. 1 steklenica 50 kr.

Kričistilne kroglice,

e. k. priv.,

ne smeje bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se vže tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobólu, otrpjenih udih, skazenem želodec, jetrih in obistnih boleznih, v škatljah à 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 gl. 5 kr. Razpošiljava se le jeden zavoj.

Izvrstna homeopatična zdravila se pri nas zmirom frišne dobivajo.

Naročila s dežele izvrše se takoj

v lekarni pri „samorogu“

Jul. pl. Trnkóczy-ja

na mestnem trgu v Ljubljani.